

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

z dnia 30 kwietnia 2015 r.

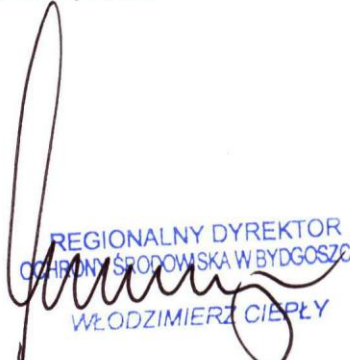
zmieniające zarządzenie Nr 0210/3/2014 w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Nr 0210/3/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005 (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. z 2014 r. poz. 545) wprowadza się następujące zmiany:

1) załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY
WŁ. ODZIMIERZ CIEPLÝ

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628 i 842, z 2014 r. poz. 805, 850, 1101, 1863

Załącznik do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 29 kwietnia 2015 r.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Dotyczące ochrony czynnej gatunków ptaków oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania			
A176 mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i> , A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i> , A182 mewa siwa <i>Larus canus</i> , A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	<p>Utrzymanie otwartego charakteru 2 wysp i zabezpieczenie ich przed rozmywaniem brzegów poprzez umacnianie. Powstrzymanie sukcesji roślinności (głównie szuwaru trzcinowego oraz drzew i krzewów) na wyspach stanowiących miejsce lęgowe gatunku.</p> <p>Szuwar trzcinowy usuwać wraz z kłęczami. Drzewa i krzewy ścinać przy gruncie. Usuwanie roślinności prowadzić ręcznie lub mechanicznie.</p> <p>Biomasę usunąć z powierzchni wyspy.</p> <p>Wyspy zabezpieczyć przed rozmywaniem brzegów poprzez umacnianie kamieniami, faszyną lub innymi materiałami na całej linii brzegowej wysp.</p> <p>W razie potrzeby odtworzyć/usypać piaszczysto - żwirową koronę wyspy.</p> <p>W uzasadnionych przypadkach można pozostawić roślinność w pasie brzegowym w celu utrzymania stabilności brzegów.</p> <p>Działania należy przeprowadzić po zakończeniu lęgów przez ptaki tj. co najmniej po 15 sierpnia do końca lutego.</p>	<p>Działki ewidencyjne: 72/1, 72/6 obręb 0002 Dąb Mały, 200 obręb 0003 Dąb Polski gmina Włocławek</p>	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
A176 mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i> , A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i> , A182 mewa siwa <i>Larus canus</i> , A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	<p>Zwiększenie powierzchni dostępnych siedlisk lęgowych:</p> <p>Oddzielenie od lądu wyspy z półwyspu o powierzchni 0,20 ha poprzez wykopanie rowu oddzielającego szerokości powyżej 50 m.</p> <p>Nowo utworzoną wyspę zabezpieczyć przed rozmywaniem brzegów poprzez umacnianie kamieniami, faszyną lub innymi materiałami na całej linii brzegowej wysp.</p> <p>W uzasadnionych przypadkach można pozostawić roślinność w pasie brzegowym w celu utrzymania stabilności brzegów.</p> <p>W razie potrzeby odtworzyć/usypać piaszczysto - żwirową koronę wyspy.</p> <p>Zadanie obejmie również usunięcie roślinności zielnej (głównie trzciny), nalotów krzewów i drzew. Szuwar trzcinowy usuwać wraz z kłęczami. Drzewa i krzewy ścinać przy gruncie. Usuniętą biomasę należy wywieźć z wyspy.</p>	<p>Działka ewidencyjna: 41/2 obręb 0002 Dąb Mały gmina Włocławek</p>	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

	Działania należy przeprowadzić po zakończeniu lęgów przez ptaki tj. co najmniej po 15 sierpnia do końca lutego.		
A176 mewa czarnogłowa <i>Larusmelanocephalus</i> , A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i> , A182 mewa siwa <i>L. arus canus</i> , A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	Zwiększenie powierzchni dostępnych siedlisk lęgowych: Odtworzenie otwartego charakteru 5 zarośniętych wysp poprzez usuwanie nalotu drzew i krzewów oraz usuwanie kłaczy/korzeni roślinności zielnej (głównie trzciny). Wyspy zabezpieczyć przed rozmywaniem brzegów poprzez umacnianie kamieniami, faszyną lub innymi materiałami na całej linii brzegowej wysp. W uzasadnionych przypadkach można pozostawić roślinność w pasie brzegowym w celu utrzymania stabilności brzegów. W razie potrzeby odtworzyć/usypać piaszczysto - żwirową koronę wyspy. Działania należy przeprowadzić po zakończeniu lęgów przez ptaki tj. co najmniej po 15 sierpnia do końca lutego.	Działka ewidencyjna: 379, 378/6, 377/1 obręb 0004 Dąb Wielki oraz 71/3 obręb 0003 Dąb Polski gmina Włocławek	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
A176 mewa czarnogłowa <i>Larusmelanocephalus</i> , A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i> , A182 mewa siwa <i>L. arus canus</i> , A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	Odlów drapieżnych gatunków obcych oraz gatunków rodzimych. Odlów norki amerykańskiej, szczura lub innych pojawiających się w obszarze gatunków obcych oraz gatunków rodzimych tj. lis. Odlowy należy wykonywać z użyciem klatek żywołownych. Zabiegi wykonywać od września do kwietnia z intensyfikacją odlowów w lutym i marcu. Odlów powinien być prowadzony przez min. 30 dni w jednej serii. Wykonać w 2015, 2016 i 2017 r. W kolejnych latach wykonywać wg. potrzeb, w sytuacji stwierdzenia drapieżników w obszarze.	W granicach obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki bezpośrednio nad zbiornikami wodnymi.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
A176 mewa czarnogłowa <i>Larusmelanocephalus</i> , A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i> , A182 mewa siwa <i>L. arus canus</i> , A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	Ochrona kolonii lęgowych przed presją turystyczną: 1. Ustawienie/zacumowanie boi ostrzegawczych w odległości ok. 50 m od wyspy. 2. Ustawienie 6 tablic ostrzegawczo - informacyjno - edukacyjnych zawierających podstawowe informacje o przedmiotach ochrony obszaru Natura 2000 Żwirowania Skoki oraz z informacją, że zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek obowiązuje zakaz pływania sprzętem wodnym (motorowym i niemotorowym) na zbiornikach w granicach obszaru Natura 2000.	1. Działka ewidencyjna: 200 obręb 0003 Dąb Polski gmina Włocławek. 2. Wybrane 6 miejsc bezpośrednio nad brzegami zbiorników wodnych	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
A176 mewa czarnogłowa <i>Larusmelanocephalus</i> , A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i> , A182 mewa siwa <i>L. arus canus</i> , A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	Ochrona kolonii lęgowych przed presją związaną z amatorskim połowem ryb - wędkarstwem: uregulowanie kwestii połowu ryb z użyciem sprzętu pływającego i wprowadzenie do regulaminu łowiska zakazu pływania łodziami, pontonami i innym sprzętem pływającym zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	W granicach obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki.	Polski Związek Wędkarski Okręg Płocko - Włocławski na podstawie porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych			

A176 mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i> , A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i> , A182 mewa siwa <i>Larus canus</i> , A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	Monitoring wpływu przeprowadzonych działań ochronnych polegających na zwiększeniu powierzchni dostępnych siedlisk lęgowych (przygotowanie 5 wysp z odpowiednią strukturą roślinności i otwartym charakterem) na liczebność przedmiotów ochrony w obszarze. Monitoring prowadzić równoległe z monitoringiem stanu ochrony przedmiotów ochrony. Ocena liczebności i stopień zasiedlenia nowo powstałych wysp.	Działka ewidencyjna: 379, 378/6, 377/1 obręb 0004 Dąb Wielki, 71/3 obręb 0003 Dąb Polski oraz 41/2 obręb 0002 Dąb Mały gmina Włocławek	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
A176 mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i>	Coroczna ocena liczebności gatunku w obszarze. Określanie liczebności na podstawie wyszukiwania i liczenia czynnych gniazd w koloniach śmieszki. Wykonać minimum 2 kontrole w terminie 10 – 30 maja z co najmniej 10-dniowym odstępem.	Wyspy w granicach obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
A179 śmieszka <i>Larus ridibundus</i>	Coroczna ocena liczebności gatunku w obszarze. Określanie liczebności na podstawie wyszukiwania i liczenia czynnych gniazd na wyspach. Wykonać minimum 2 kontrole w terminie od 20 kwietnia do 30 maja. Optymalnym terminem kontroli jest 10 maja - jest to szczyt wysiadywania, a wchodzenie do kolonii nie powoduje porzucenia lęgów.	Wyspy w granicach obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
A 182 mewa siwa <i>Larus canus</i>	Coroczna ocena liczebności gatunku w obszarze. Określanie liczebności na podstawie wyszukiwania i liczenia czynnych gniazd w koloniach śmieszki. Z uwagi na fakt, że mewa siwa gniazduje często pojedynczo (na wysepkach w ostoi) należy kontrolą objąć pozostałe potencjalne miejsca gniazdowania gatunku. Wykonać minimum 2 kontrole w terminie od 20 kwietnia do 30 maja. Optymalnie w 2 i 3 dekadzie maja.	Wyspy w granicach obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	Coroczna ocena liczebności gatunku w obszarze. Określanie liczebności na podstawie wyszukiwania i liczenia czynnych gniazd na wyspach. Wykonać jedną kontrolę ok. 25 maja. Dodatkowo wykonać kontrolę ok. 15 lipca w momencie opuszczania kolonii przez śmieszki.	Wyspy w granicach obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

UZASADNIENIE

Plan zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005 został ustanowiony zarządzeniem Nr 0210/3/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005 (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. z 2014 r. poz. 545).

Minister Środowiska pismem z dnia 22 maja 2014 r., znak: DP-074-28/20103/14/JJ poinformował Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, że po dokonaniu kontroli powyższego zarządzenia, na podstawie § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 roku w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespolonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754), stwierdzono uchybienia uzasadniające jego zmianę we własnym zakresie. W piśmie Ministra Środowiska wskazano następującą uwagę: w załączniku nr 5 do przedmiotowego zarządzenia w odniesieniu do przedmiotów ochrony A176 mewa czarnogłowa, A179 śmieszka, A182 mewa siwa, A193 rybitwa rzeczna nałożono na prywatny podmiot obowiązek wykonania działania ochronnego polegającego na prowadzeniu prac wydobywczych w okresie lęgowym ptaków w odległości minimum 50 m od wysp, utrzymaniu niezmienionej powierzchni wysp, prowadzenia prac związanych z wydobyciem żwiru i piasku w sposób, który nie narusza powierzchni wysp ani ich brzegów oraz nie wpływa na stabilność wysp. W ww. piśmie Minister Środowiska wskazał, że zastosowanie się przez prywatny podmiot do ww. warunków wpłynie na ograniczenie przysługującego mu prawa własności.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.), w niniejszym zarządzeniu dokonano zmiany zarządzenia Nr 0210/3/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005, poprzez usunięcie ww. zapisów ograniczających prawo własności podmiotu prywatnego.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że istniejącym zagrożeniem dla przedmiotów ochrony ww. obszaru Natura 2000: A176 mewa czarnogłowa, A179 śmieszka, A182 mewa siwa, A193 rybitwa rzeczna jest niewłaściwa eksploatacja kruszywa powodująca niszczenie wysp. Ochrona siedlisk i gniazd ptaków regulowana jest przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2011 r. Nr 237 poz. 1419). Utrzymanie niezmienionej powierzchni wysp zlokalizowanych na działkach ewidencyjnych nr: 72/1, obręb 0002 Dąb Mały oraz 377/1, 378/6, 379, obręb 0004 Dąb Wielki, gmina Włocławek poprzez odpowiednie prowadzenie prac związanych z wydobyciem żwiru i piasku nie będzie naruszać zakazów określonych w ww. rozporządzeniu. Ponadto prowadzenie prac wydobywczych w okresie lęgowym ptaków w pewnym oddaleniu od wysp (np. w odległości 50 m od nich) spowoduje, że nie nastąpi pośrednia utrata siedlisk lęgowych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, będąca rezultatem częstego płoszenia ptaków.

Obwieszczeniem znak: WPN.6320.10.4.2014.BKW, z dnia 20 sierpnia 2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia

do sporządzenia zmiany w ww. planie zadań ochronnych do obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005. Następnie ww. Organ obwieszczeniem znak: WPN.6320.10.6.2014.BKW, z dnia 31 października 2014 r. poinformował o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem zmiany planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków.

W ramach udziału społecznego zgłoszone zostały następujące uwagi do planu zadań ochronnych (pzo):

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska wskazała, aby w przypadku ustawy o ochronie przyrody zastosować (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.), z uwagi na więcej niż jedną zmianę tekstu ww. ustawy. Ponadto wskazano, aby w działaniu obejmującym ochronę kolonii lęgowych przed presją związaną z amatorskim połowem ryb - wędkarstwem, prowadzonych przez Polski Związek Wędkarski Okręg Płocko - Włocławski uwzględnić konieczność działania w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zgłosiła również konieczność wskazania jakiej gminy dotyczy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z którym obowiązuje zakaz pływania sprzętem wodnym (motorowym i niemotorowym) na zbiornikach w granicach obszaru Natura 2000. Przedmiotowe uwagi oraz uwagi redakcyjne Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska uwzględniono. Jednocześnie Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska wskazała na konieczność wyjaśnienia, w jakim terminie planowane jest oddzielenie od lądu wyspy z półwyspu o powierzchni 0,20 ha poprzez wykopanie rowu oddzielającego szerokości powyżej 50 m. W odpowiedzi na powyższe należy wyjaśnić, że działanie to planuje się przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków (zgodnie ze wskazaniem treści zarządzenia) oraz w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.

Klub Przyrodników pismem z dnia 8 listopada 2014 r., znak: L.dz.1028/2014 przedstawił następujące stanowisko: 1. Podkreślam, że zachowanie powierzchni wysp stanowiących siedliska lęgowe ptaków, jak również zachowanie w sezonie lęgowym spokoju na tych wyspach jest w naszej opinii kluczowe i niezbędne dla ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych, który nie artykułowałby tego w wyraźny i jednoznaczny sposób, w szczególności nie wskazywałby wyraźnie, że uwarunkowanie to musi być uwzględnione podczas eksploatacji żwiru, byłby dokumentem bezsensownym i nieadekwatnym do potrzeb ochrony obszaru Natura 2000. Społeczeństwo postrzega plany zadań ochronnych jako zbiory zasad określających ochronę obszarów Natura 2000, niewyartykułowanie w takim planie kluczowego uwarunkowania ochrony obszaru będzie postrzegane jako przyzwolenie na jego ignorowanie, nawet gdyby RDOŚ próbował realizować ten aspekt ochrony obszaru na podstawie przepisów odrębnych. To uwarunkowanie społeczne powinno być wzięte pod uwagę. Nasuwa ono już na wstępie poważne wątpliwości co do proponowanej zmiany zarządzenia.

2. Zgodnie z art. 28 ust. 5 zdanie ostatnie ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. W naszej ocenie, przepis ten uniemożliwia dokonanie zmiany planu zadań ochronnych z innych przyczyn. Jak wynika z uzasadnienia projektu, proponowana zmiana jest tymczasem dokonywana w celu ochrony interesu podmiotu prywatnego eksploatującego żwirownię, a nie z potrzeb ochrony ptaków będących

przedmiotami ochrony w obszarze. W konsekwencji, zmiana ta – jako niezgodna z art. 28 ust 5 zdanie ostatnie ustawy - jest naszym zdaniem niedopuszczalna. Przytoczony przepis ustawy ogranicza możliwość, o której mowa w § 6. 1. Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespolonej administracji rządowej, wyłącznie do sytuacji, w których uchybienie w akcie prawa miejscowego jest uchybieniem wobec potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. W pozostałych przypadkach, akt prawa miejscowego może być co najwyżej uchylony przez Prezesa Rady Ministrów. Zważyć należy też, że jeżeli akt prawa miejscowego naruszałby interes prawny podmiotu prywatnego, to podmiot ten ma prawo sadowoadministracyjnej kontroli takiego aktu, która w przypadku niezgodności aktu z prawem może doprowadzić do jego uchylenia. To taki tryb powinien być zastosowany w przedmiotowej sprawie. Ze wskazanych przyczyn wnoszę o nie dokonywanie projektowanej zmiany zarządzenia.

3. Nie podzielam poglądu Ministra Środowiska, jakoby określenie, w planie zadań ochronnych, sposobu właściwego prowadzenia eksploatacji żwiru, naruszało prawo. Ograniczenie prawa własności w tym przypadku ma swoje źródło w art. 33 ustawy o ochronie przyrody, z którego wywieść należy zakaz prowadzenia eksploatacji żwiru w sposób szkodzący przedmiotom ochrony obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki. Plan zadań ochronnych w wersji ustanowionej zarządzeniem 210/3/2014 z 11 lutego 2014 r. ustala tylko, jaka modyfikacja stosowanych w obszarze sposobów gospodarowania zapewni przestrzeganie tego ustawowego ograniczenia. Norma ta wbrew pozorom nie ogranicza prawa własności podmiotu prywatnego, ale poprawia warunki wykonywania tego prawa, daje bowiem temu podmiotowi jasność, w jaki sposób ma korzystać ze złoża żwiru, by nie naruszyć wymogów ochrony obszaru Natura 2000. Celem ustanawiania planu zadań ochronnych jest właśnie wprowadzenie dla konkretnego obszaru Natura 2000 takich norm prawa miejscowego, które zapewnią w specyficznych warunkach tego obszaru skuteczność ograniczeń i wymogów ustawowych, tj. zapisy pzo mają właśnie dookreślać, jakie działania, zachowania i sposoby gospodarowania w obszarze Natura 2000 będą zgodne z ograniczeniami i wymogami ustawy, a jakie nie. Musi dotyczyć zarówno podmiotów publicznych jak i prywatnych. Zwracam tu uwagę, że pogląd przedstawiony przez Ministra Środowiska, jakoby w planie zadań ochronnych nie można było zawierać norm ograniczających sposób zachowania się podmiotu prywatnego gospodarującego w obszarze, w świetle systemowej interpretacji prawa nie daje się pogodzić z art. 37 ust 2 ustawy oraz z art. 28 ust 3 ustawy. Po cóż bowiem ustawodawca określałby sankcję w przypadku „podjęcia działań niezgodnych z ustaleniami planu zadań ochronnych”, gdyby plan zadań ochronnych nie mógł zawierać ustaleń ograniczających sposób zachowania się podmiotów gospodarujących w obszarze? Po cóż ustawodawca dawałby podmiotom prowadzącym działalność w siedliskach chronionych gatunków szczególną możliwość udziału w sporządzaniu planu zadań ochronnych, jeżeli plan taki nie mógłby prowadzić do ograniczeń wobec sposobów prowadzenia tej działalności? Przypomnieć należy tu o obowiązkach względem ochrony obszaru Natura 2000 wynikających z prawa Unii Europejskiej. Zgodnie z 2 art. 6.2 dyrektywy siedliskowej, „Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie działania w celu uniknięcia na specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia

niepokojenia gatunków, dla których zostały wyznaczone takie obszary, o ile to niepokojenie może mieć znaczenie w stosunku do niniejszej dyrektywy”. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE, obowiązek ten oznacza m. in., że działalność - także w zakresie wydobywania kopalin w obszarze Natura 2000 może być kontynuowana tylko w zakresie, w jakim nie pogarsza stanu chronionych w obszarze gatunków i siedlisk tych gatunków ani nie niepokoi znacząco chronionych w obszarze gatunków. W polskim systemie prawnym środkiem do zapewnienia realizacji tego wymogu jest właśnie ustanawianie dla obszaru Natura 2000 planu zadań ochronnych. Proponowana zmiana planu zadań ochronnych spowoduje, że plan ten przestanie być środkiem ochronnym adekwatnym do wymogów dyrektywy. Zwracam tu uwagę, że przedmiotowy plan zadań ochronnych został opracowany m. in. z wykorzystaniem środków UE, przyznanych w celu zapewnienia, właśnie za pomocą sporządzanego planu, właściwej ochrony obszaru Natura 2000. Zmiana planu w taki sposób, że nie będzie on dłużej zapewniał zastosowania, w stosunku do obszaru Natura 2000, wymogów dyrektyw UE, powinna pociągać za sobą uznanie środków wydanych na sporządzenie takiego planu za niekwalifikowane. Ze wskazanych przyczyn wnoszę o nie dokonywanie projektowanej zmiany zarządzenia.

4. Zamiast projektowanej zmiany polegającej na wykreśleniu pozycji z załącznika 5, wnosimy o zmianę przeciwną - dodanie konkretnych i szczegółowych zapisów dotyczących zachowania wysp i spokoju na nich do celów działań ochronnych określonych w załączniku 4. Zmiana taka wynika z potrzeb ochrony przedmiotów ochrony. O ile bowiem można mieć wątpliwości, w jaki sposób mogłoby zostać od podmiotu prywatnego wyegzekwowane działanie ujęte w załączniku 5, to nie powinno być wątpliwości, że cel określony w załączniku 4 będzie determinował zastosowanie art. 37 ust 2 ustawy, tj. że działanie ewidentnie sprzeczne z celem działań ochronnych musiałoby być przesłanką do zastosowania tego artykułu. Wnoszukujemy więc, by cel działań ochronnych dla wszystkich czterech gatunków ptaków określić jako: Utrzymanie co najmniej ... par gatunku gnieźdzących się w obszarze. Utrzymanie powierzchni i jakości siedliska lęgowego gatunku, w szczególności poprzez: a) utrzymanie istniejących wysp, w tym wyspy o powierzchni 0,40 ha na działce 72/6 obręb Dąb Mały oraz wyspy o powierzchni 1,20 ha na działkach 378/6, 379 obręb Dąb Mały w formie nienaruszonej, b) zachowanie spokoju w siedlisku lęgowym w okresie lęgowym, poprzez wykluczenie w tym okresie prowadzenia prac wydobywczych żwiru w odległości mniejszej niż 50 m od wysp wymienionych w pkt a.

Na podstawie analizy przedłożonego wniosku, ww. uwag Klubu Przyrodników nie uwzględniono. Odnośnie punktów 1 - 3, dotyczących dokonywania zmian ustanowionego zarządzenia w sprawie pzo w zakresie uzasadnionym wyłącznie wskazaniem Ministra Środowiska w ramach kontroli nadzorczej, o ile wskazania te nie wynikają z potrzeb ochrony przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000: zgodnie z art. 28 ust. 5 zdanie drugie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.), plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. Odnosząc się do cytowanego przepisu należy zauważyć, że nie przesądza on, że potrzeba ochrony siedlisk i gatunków jest jedyną i wyłączną przesłanką dokonania ww. zmiany, w szczególności ustawodawca nie wskazuje wyraźnie, że pzo może być zmieniony wyłącznie

wtedy, kiedy wynika to z ww. potrzeby. Oznacza to, z pewnym zastrzeżeniem, że wystąpienie ww. okoliczności można uznać za jedną z możliwych przesłanek warunkujących zmianę pzo, a tym samym, że system przepisów prawnych może bezpośrednio, albo pośrednio, wskazywać także inne sytuacje umożliwiające dokonanie stosownych modyfikacji planu. Po pierwsze, sytuację taką wskazuje ustawa z dnia 23 stycznia 2000 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.), która w art. 63 stanowi, że każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone przepisem aktu prawa miejscowego, wydanym przez organ niezespółonej administracji rządowej, w sprawie z zakresu administracji publicznej, może, po bezskutecznym wezwaniu organu, który wydał przepis, lub organu upoważnionego do uchylenia przepisu w trybie nadzoru do usunięcia naruszenia, zaskarżyć przepis do sądu administracyjnego (zmiana pzo może więc wynikać z zamiaru usunięcia ww. naruszenia i uniknięcia skierowania sprawy na drogę postępowania sędowo-administracyjnego). Po drugie, za pośrednią podstawę dokonania zmiany pzo może być uznany przepis art. 61 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie. Zgodnie z jego ust. 1, Prezes Rady Ministrów uchyla, w trybie nadzoru, akty prawa miejscowego ustanowione przez organy niezespółonej administracji rządowej, jeżeli są one niezgodne z ustawami lub aktami wydanymi w celu ich wykonania, a także może je uchylać z powodu niezgodności z polityką Rady Ministrów lub naruszenia zasad rzetelności i gospodarności. Natomiast, jak wynika z jego ust. 2, Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ich zgodności z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz polityką Rady Ministrów. Odnosząc się do przywołanych przepisów należy stwierdzić, że Prezes Rady Ministrów posiada ustawową kompetencje do uchylania aktów prawa miejscowego wydanych przez określone organy oraz ustawową kompetencje do określania, jak ma wyglądać kontrola takich aktów. Realizując je, Prezes Rady Ministrów, w § 6 ust. 1 swojego rozporządzenia z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespółonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754), postanowił, że właściwy rzeczowo minister, przed przekazaniem kontrolowanego aktu prawa miejscowego wraz z projektem zarządzenia nadzorczego o uchylaniu aktu prawa miejscowego, może wystąpić do tego organu o uchylenie lub zmianę kwestionowanego aktu prawa miejscowego we własnym zakresie. Dopiero, gdy organ niezespółonej administracji rządowej nie uchyli ani nie zmieni aktu prawa miejscowego w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia, o którym mowa, właściwy rzeczowo minister niezwłocznie przedstawia Prezesowi Rady Ministrów projekt zarządzenia nadzorczego o uchylaniu aktu prawa miejscowego. Jak wynika z ww. przepisów, Prezes Rady Ministrów, realizując swoje ustawowe kompetencje do uchylenia aktów prawa miejscowego i określania trybu ich kontroli, scedował na poszczególnych ministrów możliwość żądania ich zmian, zanim je sam uchylili, kreując tym samym możliwości działania mniej dolegliwego (akty pozostają w mocy), o mniejszym zakresie (zmiany dotyczą jedynie wybranych kwestii) i fakultatywnego (istnieje możliwość, a nie przymus zmiany). Ww. działanie Prezesa Rady Ministrów oparte jest o zasadę a maiori ad minus (komu wolno więcej, temu tym bardziej wolno mniej). W tym konkretnym przypadku oznacza to, że jeżeli Prezes Rady

Ministrów może akt prawa miejscowego uchylić, to może też tak działać, sam albo przez tych, którzy działają z jego upoważnienia, że akt pozostaje w mocy, a eliminuje się tylko konkretne usterki. Innymi słowy, możliwość zmiany aktu prawa miejscowego w trybie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów wynika z zastosowania zasady a maiori ad minus w odniesieniu do ustawowych kompetencji Prezesa Rady Ministrów (do uchylania i określania trybu kontroli). Tym samym wynika pośrednio z samej ustawy i jest równorzędna regule wynikającej z art. 28 ust. 5 zdanie drugie ustawy o ochronie przyrody. Odnosząc się do możliwości uchylenia pzo przez Prezesa Rady Ministrów, na marginesie jedynie należy zauważyć, że potrzebie ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt, o której mowa w art. 28 ust. 5 zdanie drugie ustawy o ochronie przyrody, lepiej będzie służyła zmiana pzo dokonana przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska (pozostawiająca pzo w mocy), niż uchylenie całego pzo przez Prezesa Rady Ministrów (eliminujące akt z obrotu prawnego, a tym samym ograniczające ochronę siedlisk przyrodniczych, gatunków i zwierząt, na wiele miesięcy). Po trzecie, analizując kwestię podstawy dokonywania zmian planów zadań ochronnych, należy także zwrócić uwagę na brzmienie art. 28 ust. 5 zdanie pierwsze ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z nim, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Ww. przepis jest typowym przepisem kompetencyjnym umożliwiającym wydawanie aktów normatywnych przez wskazane w nim organy. Ze swojej istoty opisywane przez ustawodawcę kompetencje do ustanowienia aktu zawiera więc w sobie kompetencje do jego zmiany i uchylenia, wobec czego ich przyznanie nie jest w ogóle warunkowane wyraźnym ich wymienieniem. W związku z powyższym, zgodnie ze stanowiskiem Ministra Środowiska, przedstawionym pismem z dnia 22 maja 2014 r., znak: DP-074-28/20103/14/JJ, usunięto wskazania powodujące ograniczenia prawa własności podmiotu prywatnego. Odnosnie punktu 4 wskazującego zmiany do celów ochrony, należy wskazać, że cele ochrony zostały jednoznacznie określone w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 545) i obejmują utrzymanie określonej ilości par lęgowych przedmiotów ochrony wraz z dążeniem do zwiększenia liczebności gatunków w obszarze poprzez zwiększenie powierzchni dostępnych siedlisk lęgowych. Cele te realizowane są przez określone w niniejszym zarządzeniu działania ochronne, obejmujące m.in. działania z zakresu ochrony czynnej. Jednocześnie wniosek Klubu Przyrodników przedstawiony w punkcie 4b (zachowanie spokoju w siedlisku lęgowym w okresie lęgowym, poprzez wykluczenie w tym okresie prowadzenia prac wydobywczych żwiru w odległości mniejszej niż 50 m od wysp wymienionych w pkt a) powoduje ograniczenie prawa własności podmiotu prywatnego. W związku z powyższym, mając na uwadze stanowisko Ministra Środowiska, przedstawione pismem z dnia 22 maja 2014 r., znak: DP-074-28/20103/14/JJ, uwaga w tym zakresie nie została uwzględniona.

Projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Nr 0210/3/2014 z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia

Skoki PLB040005 (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. z 2014 r. poz. 545) został zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą Nr 24/2013, z dnia 20 grudnia 2013 r. Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Bydgoszczy poinformował, w piśmie z dnia 16 marca 2015 r., że po zapoznaniu się z projektem przedmiotowego zarządzenia, w którym uwzględniono uwagi Ministra Środowiska przekazane pismem z dnia 22 maja 2014 r., znak: DP-074-28/20103/14/JJ i z protokołem z posiedzenia ww. Rady dotyczącym opiniowania projektu planu zadań ochronnych, że wprowadzone zmiany mają charakter porządkujący zapisy i nie dotyczą przedmiotów spraw opiniowanych przez Członków Rady, nie obejmują merytorycznej strony zagadnień diskutowanych na posiedzeniach Regionalnej Rady Ochrony Przyrody. Przedmiotowy projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), został uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: WSRRW.II.710.11.2015, z dnia 9 kwietnia 2015 r.